

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**КОДЕКС ЧЕСТІ
ТАВРІЙСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРОТЕХНОЛОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**Мелітополь
2021**

Кодекс Честі Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного / Ломейко О.П., Кюрчев С.В., Назаренко І.П., Іванова І.Є., Ортіна Г.В., Андрущенко М.В., Семенов М.О. – Мелітополь: ТДАТУ, 2021.

Текст Кодексу Честі ТДАТУ формувався на основі пропозицій громади університету, органів студентського самоврядування та профспілкової організації.

Кодекс Честі Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного розроблений з урахуванням досвіду і зразків кращих університетів України, європейської спільноти.

Метою зазначеного Кодексу Честі є визначення загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, що працюють і навчаються в університеті, якими вони мають керуватись у своїй діяльності.

Авторський колектив:

ЛОМЕЙКО О.П. – проректор з НПР, к.т.н., доцент

КЮРЧЕВ С.В. – декан МТ факультету, д.т.н., професор

НАЗАРЕНКО І.П. – декан факультету ЕКТ, д.т.н., професор

ІВАНОВА І.Є. – декан факультету АТЕ, к.с.г.н., доцент

ОРТІНА Г.В. – декан факультету ЕБ, д.н.держ. упр., доцент

АНДРУЩЕНКО М.В. – голова профкому університету, к.с.г.н., доцент

СЕМЕНОВ М.О. – голова студентської ради університету

РОЗГЛЯНУТО І УХВАЛЕНО
Протокол Науково-методичної
ради ТДАТУ
5 липня 2021 року № 9

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол Вченої ради ТДАТУ
31 серпня 2021 року № 1

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс Честі Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (далі – Кодекс) встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, що працюють і навчаються в університеті, якими вони мають керуватись у своїй діяльності.

1.2. Університет прагне створити середовище, яке сприяє навчанню і роботі, прагненню до істини, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку співробітників і здобувачів вищої освіти (далі – здобувач), підтриманню особливої університетської культури взаємовідносин. Кожен член університетської спільноти, дотримуючись норм цього Кодексу, робить неоціненний внесок у розвиток всього університету, зміцнення його іміджу і ділової репутації.

1.3. Кодекс є переліком настанов та цінностей, дотримання яких представниками спільноти ТДАТУ є необхідним як на території університету, так і поза ним.

1.4. Загальними моральними принципами, якими мають керуватися члени університетської громади, є:

1.4.1. **Принцип законності.** У своїй діяльності члени університетської громади суворо дотримуються приписів законів, а також стимулюють до цього інших.

1.4.2. **Принцип взаємної довіри.** Атмосфера довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в університетському середовищі, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє остраху, що результати діяльності може бути вкрадено, кар'єру спаплюжено, а репутацію підірвано.

1.4.3. **Принцип чесності та порядності.** У навчально-виховній та викладацькій діяльності, у наукових дослідженнях, у практичній роботі тощо представники університетської громади зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі свідомо не висувати неправдивих тверджень.

1.4.4. **Принцип справедливості.** У взаємовідносинах між членами університетської громади важливим є неупереджене ставлення одне до одного,

правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчально-виховної, дослідницької та трудової діяльності.

1.4.5. **Принцип компетентності й професіоналізму.** Співробітники та здобувачі ТДАТУ зобов'язані підтримувати найвищий рівень компетентності у роботі та навчанні. Імперативом є постійне підвищення ними свого освітнього і наукового рівня як форми здійснення принципу «від освіти на все життя – до освіти протягом усього життя».

1.4.6. **Принцип відповідальності.** Співробітники та здобувачі університету мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання. Бути відповідальним – означає протистояти ганебним вчинкам, негативному впливу інших осіб і бути прикладом для інших.

1.4.7. **Принцип партнерства і взаємодопомоги.** З метою підвищення якості навчальних та дослідницьких результатів представники університетської громади орієнтуються на суб'єкт-суб'єктну або партнерську взаємодію.

1.4.8. **Принцип взаємоповаги.** Повага в університетському середовищі має бути взаємною, виявлятися як до інших, так і до себе. Варто поважати й цінувати різноманітні, а іноді й протилежні думки та ідеї.

1.4.9. **Принцип прозорості.** Щоб уникнути зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками університетської громади, необхідно, щоб усі процедури, які стосуються навчально-виховної, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, були прозорими і нескладними.

1.4.10. **Принцип безпеки та добробуту громади ТДАТУ.** Співробітники і здобувачі університету повинні піклуватися про безпеку та добробут членів громади. Будь-яка діяльність співробітників і здобувачів університету не повинна створювати загрози життю, завдавати шкоди здоров'ю та майну будь-кого загалом та членів університетської громади зокрема.

Дотримання зазначених вище принципів має бути справою честі всіх без винятку членів університетського співтовариства.

2. НОРМИ ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ СПІВРОБІТНИКІВ І ЗДОБУВАЧІВ ТДАТУ

2.1. Гідним для співробітників і здобувачів ТДАТУ є:

2.1.1. Дотримуватися вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами.

2.1.2. Дотримуватися моральних норм та правил етичної поведінки.

2.1.3. Дотримуватись відповідної ділової форми одягу.

2.1.4. Дотримуватися принципів та правил академічної чесності.

2.1.5. Відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчально-виховні, дослідницькі та робочі завдання.

2.1.6. Своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню славних традицій університету.

2.1.7. Вшановувати та вивчати минуле університету, творчі здобутки його визначних вчених, педагогів, випускників, які вписали яскраві сторінки у літопис вітчизняної та світової освіти, науки і техніки.

2.1.8. Сприяти розвитку позитивної репутації університету.

2.1.9. Сприяти попередженню й викоріненню різних видів порушень під час навчально-виховної, науково-інноваційної та інших видів діяльності.

2.1.10. Поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову приналежність, релігійні та політичні переконання.

2.1.11. Сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між викладачами і здобувачами університету.

2.1.12. Вести здоровий та активний спосіб життя, дотримуватись правил особистої гігієни, бути охайним і акуратним.

2.1.13. Підтримувати атмосферу довіри, відповідальності та взаємодопомоги в університетському співтоваристві.

2.1.14. Допомогати співробітникам та здобувачам університету, що опинилися у складних життєвих обставинах.

2.1.15. Підтримувати чистоту і порядок на території університету, дбайливо ставитися до майна та ресурсів університету, зокрема і в гуртожитках.

2.1.16. Підвищувати престиж університету власними досягненнями у навчанні, науці, творчій діяльності, спорті, художній самодіяльності тощо.

2.1.17. Запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, під яким слід розуміти суперечність між особистими інтересами члена університетської спільноти та його службовими або навчально-виховними обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень.

2.1.18. Піклуватися про чистоту власної мови та мови колег.

2.2. Неприйнятним для співробітників і здобувачів Університету є:

2.2.1. Вживання, виготовлення й поширення наркотичних речовин, розпивання алкогольних напоїв та куріння в громадських місцях.

2.2.2. Порухення норм моралі, зокрема негідне поводження у громадських місцях та вживання ненормативної лексики.

2.2.3. Поширення неправдивої та компрометуючої інформації про інших викладачів, співробітників і здобувачів.

2.2.4. Отримання або пропонування винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг у навчальній, дослідницькій чи трудовій діяльності.

2.2.5. Навмисне нанесення шкоди роботі інших викладачів, співробітників або здобувачів

2.2.6. Агресія проти інших, сексуальні домагання.

2.2.7. Участь в азартних іграх.

2.2.8. Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання підроблених документів, що мають відношення до навчання чи посадового становища в університеті.

2.2.9. Видавання результатів чужої праці за свої під час здійснення навчально-виховної, наукової та трудової діяльності.

2.2.10. Використання службових і родинних зв'язків з метою отримання

нечесної переваги у навчально-виховній, науковій та трудовій діяльності.

2.2.11. Завдавання шкоди матеріальним цінностям, а також матеріально-технічній базі університету.

2.2.12. Використання без дозволу ректорату, деканату символіки університету, факультету у різноманітних заходах, не пов'язаних з діяльністю університету.

2.2.13. Недотримання правил співжиття на території університету, що заважає іншим особам.

2.2.14. Здійснення або заохочення будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів отримати певну перевагу, вплинути на зміну отриманої академічної оцінки тощо.

2.2.15. Перевищення повноважень під час навчально-виховної, трудової діяльності або проведення наукових досліджень.

2.2.16. Вчинення дій, що перешкоджають здійсненню освітнього чи науково-дослідницького процесу.

3. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ЧЕСНОСТІ ТДАТУ

Академічна чесність – це дотримання певних моральних та правових норм, правил етичної поведінки в Університеті як співробітниками, так і здобувачами при здійсненні навчально-виховної та науково-дослідницької діяльності. Науково-педагогічні працівники, співробітники, докторанти, аспіранти і здобувачі, які виявляють прагнення до академічної чесності, не лише стають зразком для наслідування, а й підвищують стандарти освітньої та наукової діяльності в цілому.

Порушення правил академічної чесності не лише паплюжить репутацію університету, а й зменшує цінність освітніх та наукових ступенів, що здобуваються в університеті.

Відповідальність за дотримання цінностей академічної чесності є водночас особистим обов'язком кожного та спільною справою університетської громади загалом. Кожен член університетської академічної спільноти – здобувач,

викладач, дослідник, керівник – відповідальний за дотримання принципів академічної чесності в навчально-виховній та науково-дослідницькій діяльності.

3.1. Представники академічної спільноти ТДАТУ повинні:

3.1.1. Вірити у власний інтелект та здібності.

3.1.2. Сумлінно та самостійно (крім випадків, які санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання.

3.1.3. Поважати навчальні та наукові здобутки інших.

3.1.4. Посилатися на джерела, з яких береться інформація, незалежно від того, в якому вигляді вона опублікована – в електронному чи паперовому.

3.1.5. У разі виникнення труднощів під час виконання навчальних чи дослідницьких завдань звертатися за санкціонованою допомогою до колег, викладачів та наукових керівників.

3.1.6. Робити оригінальну роботу для кожної дисципліни.

3.1.7. Використовувати у навчальній та науковій діяльності тільки надійні та достовірні джерела інформації.

3.1.8. Нагадувати колегам про неприпустимість порушення академічної чесності.

3.2. Неприйнятними у освітній діяльності для співробітників та здобувачів ТДАТУ є:

3.2.1. Плагіат – ненавмисне чи усвідомлене оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору (тексту або ідей) під іменем особи, яка не є автором цього твору, без належного оформлення посилань.

3.2.2. Шахрайство, а саме:

- фальсифікація або фабрикація інформації, наукових результатів та наступне використання їх в академічній роботі;

- підробка підписів в офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо);

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних

матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, навушники, телефони, планшети тощо);

- посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;
- списування (реплікація) при складанні будь-якого виду підсумкового або поточного контролю;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату навчальної чи наукової діяльності.

3.2.3. Несанкціонована співпраця, а саме:

- надання допомоги для здійснення акту академічної нечесності – навмисна чи усвідомлена допомога або спроба допомоги іншому вчинити акт академічної нечесності;
- придбання в інших осіб чи організацій з наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності (звітів, рефератів, контрольних, розрахункових, курсових, дипломних та магістерських робіт, есе, статей, монографій, навчальних посібників тощо).

3.2.4. Пропонування чи отримання неправомірної винагороди при оцінюванні результатів успішності, виконання навчальних чи дослідницьких завдань.

3.2.5. Використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки при складанні будь-якого виду підсумкового контролю або переваг у роботі.

3.2.6. Внесення до списку авторів статей, монографій, підручників тощо осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів.

3.2.7. Інші види академічної нечесності.

4. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ЧЕСНОСТІ ТДАТУ

4.1. З метою моніторингу дотримання членами університетської громади моральних та правових норм цього Кодексу створюється тимчасова Комісія з питань етики та академічної чесності (далі – Комісія). Комісія наділяється

правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу Честі та надавати пропозиції адміністрації університету (факультетів та інститутів) щодо накладання відповідних санкцій.

4.2. Комісія у своїй роботі керується Конституцією України, Законом України «Про вищу освіту», іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом університету, цим Кодексом.

4.3. Склад Комісії є не постійним, а затверджується наказом ректора університету в залежності від напрямку підозри про порушення академічної доброчесності. Головою комісії призначається уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції, кандидатура якого погоджено з Міністерством освіти і науки України. При вирішенні питання згідно заяви здобувача вищої освіти до складу комісії повинні входити представники органів студентського самоврядування університету у кількості не менше 50%.

4.4. Член спільноти, який став свідком або має серйозну причину вважати, що стався факт порушення цього Кодексу, повинен повідомити про це заявою у письмовій формі уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції або студентського омбудсмена. Неприйнятно подавати (підтримувати подання) безпідставних скарг або скарг без підпису.

4.5. Якщо здобувач вищої освіти чи працівник має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс Честі ТДАТУ, він може звернутися за консультацією до уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції або студентського омбудсмена.

4.6. Будь-який член університетської спільноти має право звернутися до уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції або студентського омбудсмена з метою внесення пропозицій та доповнень до цього Кодексу.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Члени університетської громади зобов'язані знати Кодекс. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу саме по собі не є виправданням

неетичної поведінки.

5.2. Прийняття принципів і норм Кодексу засвідчується особистим підписом члена університетської громади. Зараховані на перший курс здобувачі університету підписують свою згоду з Кодексом в обов'язковому порядку.

5.3. Порушення норм цього Кодексу може передбачати накладання санкцій, аж до звільнення або відрахування з університету, за поданням Комісії з питань етики та академічної чесності ТДАТУ в тому числі.

5.4. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться рішенням Вченої ради університету.